

GRATIS voor alle leden van de K.L.B.P.

Belgaphil

De grootste internationale postzegel- en muntenbeurs van België.

Vrijdag 2 & zaterdag 3 april 2021
Vrijdag 1 & zaterdag 2 oktober 2021

antwerp expo

Jan van Rijswijcklaan 191
B-2020 Antwerpen

Wat heeft Antwerpfila te bieden:

- Grootste postzegel- en muntenbeurs van België (3000+ m2).
- Makkelijk bereikbaar, dichtbij historisch stadscentrum Antwerpen.
- Expo-Cafetaria met ruim aanbod.
- Klassiek & modern.
- Variëteiten & curiositeiten.
- Thema- en partijverzamelingen.
- brieven & postkaarten.
- Schattingen & Expertise.
- Materiaal, catalogi & toebehoren.

Woord van de voorzitter

2020/2021

Ivan Van Damme: Voorzitter van de K.L.B.P.

Het oogt goed en het klinkt goed (twintig-twintig). En het zou voor de landsbond een feestjaar worden. Helaas, het heeft niet mogen zijn. En meestal, om niet te zeggen altijd, wanneer er in ons klein landje iets niet lukt of er loopt iets verkeerd, dan moet men op zoek naar schuldigen. Wij zijn een volkje dat moet kunnen vingerwijzen, anders voelen we ons echt niet gelukkig. 2020 werd dus geen feestjaar! En beste lezer, beste filatelist, jullie, net als ik trouwens, hebben daar geen schuld aan. Gaan we op zoek naar een schuldige of schuldigen? Moeten we absoluut niet doen, we kennen de schuldige(n) maar..... we kunnen hem of hen niet straffen. (Brexite, regeringsvorming en andere)

Hadden we er graag een feestjaar van gemaakt? Natuurlijk. Naast de organisatoren van de voorverkoop (Lommel, Luik en Ganshoren) met daaraan gekoppeld een tentoonstelling in de beginnersklasse, die teleurgesteld werden, was er ook nog het uitstel van onze nationale tentoonstelling Antverpiade 2020. Antverpiade 2020 zou ons paradepaardje worden, onze Olympische Spelen Tokyo 2020. Tokyo 2020 en Antverpiade 2020 zullen nu doorgaan in 2021. En wie weet, ja wie weet, misschien wordt Antverpiade 2020 (we veranderen de naam zeker niet) nog groter dan reeds vooropgesteld. Eén jaar meer tijd kan heel wat betekenen in de organisatie van een groot evenement.

Wat zouden we nog vieren in 2020? Heeft er iemand opgemerkt dat de landsbond 130 jaar bestond? Sommige kringen of organisaties vieren een lustrum, een decade of hun 20 of zelfs vijftig jarig bestaan. Uitzonderlijk zijn er kringen die hun 75 of 100 jaar vieren. Wij, beste filatelisten, zullen ons 26ste lustrum vieren. Uitstel is geen afstel. Indien de goden, de microben en virussen het toelaten en de pillen of prikjes ons bijstaan of helpen dan vieren wij dit in 2021.

Hadden wij nog iets te vieren? Inderdaad we hadden nog iets te vieren. Iemand die aandachtig is, zal gemerkt hebben dat in oktober 2020 Belgaphil nr. 60 verscheen.

Dat wil zeggen dat ons tijdschrift 15 jaar bestaat, dat er 4 maal per jaar wordt voor gezorgd dat iedere filatelist keurig op tijd een tijdschrift wordt toegestuurd. Gratis, beste dames en heren filatelisten. Ik hoor het er veel zeggen, gratis bestaat niet (het regent wel gratis en de zon schijnt ook gratis). Je hebt gelijk, gratis bestaat niet, maar jij filatelist, je hoeft er niet voor te betalen! Je ontvangt Belgaphil zonder ervoor te moeten betalen. In nr. 60 zette onze hoofdredacteur Johann reeds heel wat mensen figuurlijk in de bloempjes voor hun medewerking aan Belgaphil. Johann, bij deze wil ik je ook feliciteren. Je eerste 10 Belgaphils heb je met veel succes gemaakt en daarvoor ook mijn dank en felicitaties.

Was 2020 een verloren jaar? Nee, absoluut niet. Vele filatelisten hebben tijd gemaakt of kunnen maken om hun verzameling te optimaliseren. Wel hebben we onze gezellige babbels, ons opzoekingswerk op beurzen en dergelijke gemist maar we zetten dit recht in 2021.

Ik wens jullie dan ook allemaal een gezond en vreugdevol 2021 toe en feesten zullen we doen! Ivan.

Gelieve er rekening mee te houden dat dit reeds geschreven werd voor 1 november 2020. ❖

- 3Woord van de voorzitter
- 4Wat jeugdfilatellie anders maakt dan volwassenenfilatellie
- 9 Apollo 8
- 13 ...Fiscale filatellie
- 15 ...Agenda, Info en Mededelingen
- 16 ...Antwerpen 1920 VIIe Olympiade
- 17 ...De « RELAIS » stempels van het Groot Hertogdom Luxemburg
- 22 ...Boeken, tijdschriften en/of filatellistische publicaties
- 23 ...Medailles

Wat jeugdfilatellie anders maakt dan volwassenenfilatellie

Kinderen motiveren voor jeugdfilatellie, kan dat nog? Ja dat kan!

Jasmine Van Regenmortel met ondersteuning van Els Miechielsen en Mieke Goris

Hoe grootouders, volwassenen, hun verzameling kunnen doorgeven aan hun nageslacht. Of hoe het nageslacht kan warm gemaakt worden voor filatellie.

Elke volwassene wordt ermee geconfronteerd: zij hebben hun hele leven of pensioen gewijd aan het opstellen van hun droomverzameling, een levenswerk dat niemand na zijn overlijden wil zien verdwijnen of verloren zien gaan. De eigen kinderen hebben een poging ondernomen, maar de filatelliemicrobe is niet blijven plakken. Maar er is hoop, er is nog een generatie! Je ervaart interesse van een (klein)kind (uit je omgeving). Verzamelen vinden ze leuk, maar het indexeren, categoriseren, uitsorteren,... weer wat minder... De kinderen van nu hebben vooral interesse in computers en alle andere mogelijke schermen. Wat nu? De filatellie is ten dode opgeschreven??? Toch niet!

Voor deze kinderen is er de jeugdfilatellie. Het klopt dat het moeilijker is dan vroeger, maar niet onmogelijk. Er zijn duidelijke verschillen tussen jeugdfilatellie en volwassenenfilatellie en daar dien je echt rekening mee te houden als je kinderen onderdompelt in de wereld van de postzegel.

Iedere filatellist weet dat er meerdere klassen of disciplines zijn. Volwassenen starten vanuit hun eigen interesse of zijn competitief aangelegd en willen een prijs, bekroning of erkenning voor hun werk winnen. Wat vele volwassenen die jongeren begeleiden niet meer beseffen, is dat de tijd samen met de volwassene en de aanmoediging ook een vorm van bekroning zijn. Deze is soms voor een (jong) kind belangrijker dan meedoen aan competitie. Een kind start vanuit het spel, de ervaring, de beleving, het plezier, de nieuwsgierigheid.... en niet de competitie of de doelstelling om alles van een thema, land, ... te verzamelen. Zij ontdekken en beleven in de eerste plaats filatellie via sport en spel. Naarmate ze ouder worden, komt de competitie om alles te verzamelen of prijzen van een tentoonstelling te behalen op de voorgrond.

Jeugdleiders volgen altijd het verhaal van het kind. Het kind/jongere vertelt wat die graag doet, wat hij/zij interessant vindt, waar hij/zij veel van weet... De allerkleinsten starten spontaan in de thematische filatellie. De open filatellie kan eventueel ook, maar is dan eerder voor de iets grotere kinderen (vb 10 jaar en ouder). Als ze van jongs af aan eerst inzicht krijgen in filatellie, kunnen ze eventueel uitbreiden naar open filatellie en andere disciplines. Voor de kleinsten is de verdeling filatellie en niet-filatellie nog moeilijk te begrijpen in de open klasse. Om een heldere structuur aan te bieden, is het veel eenvoudiger om te starten met de idee 'filatellie is postzegels, poststempels, postwaardestukken,...'. Naarmate ze hier meer vertrouwd mee zijn, kan je differentiëren met aerogrammen, open klasse materiaal,... en meer specifiek filatellistisch materiaal. Zelfs volwassenen kunnen niet alles verwerken in één keer, laat staan een (jong) kind.

De landenverzamelingen, zoals België, zijn een tijd interessant geweest. Maar het is een feit dat het vandaag de dag moeilijker is om aan hedendaags gestempeld gelopen materiaal te komen. Dit demotiveert sommige kinderen om landen te verzamelen. Andere zien dit als een uitdaging en gaan op het internet op zoek. Een oude traditie van pennenvrienden online met verzendingen via de post, is een mogelijkheid. Kinderen leren ook snel andere kinderen kennen op vakantie of via kampen. Ondersteun het kind om deze contacten aan te houden, al is het via e-mail.

De uitzonderingen zullen doorgroeien naar aerofilatellie, asterofilatellie, maximumfilatellie en andere klassen. De kinderen leren de reglementen stap voor stap beter kennen. Bij de jongsten ligt de nadruk op fun en ontspanning. Op latere leeftijd is er het besef dat er, net zoals in de sport, afspraken zijn en reglementen waar ze zich aan moeten houden. Vandaar een warme oproep vanuit de jeugdleiding aan de filatellistische wereld om kinderen die deelnemen aan een tentoonstelling in de eerste plaats kind te laten zijn, en mee te gaan in hun gedachtenwereld en hun leefwereld en ongeacht het werk, te belonen voor hun deelname.

Het is belangrijk om het financieel ook haalbaar te houden: start eerst met het gestempelde, veel voorkomend materiaal. Het duurdere materiaal kunnen de kinderen sparen of ze kunnen ermee beloond te worden. Laat ze ook zelf manieren bedenken hoe ze aan nieuw materiaal geraken. Ruilen blijft de voorkeur hebben op aankopen. Bevrage bij de directe familie en vrienden om een persoonlijk kaartje te sturen. Ondanks de nostalgie, blijven kinderen van alle generaties blij met een persoonlijke postkaart! Vraag aan de volwassenen om in het postkantoor een kindvriendelijke zegel te gebruiken. Liever een vlinder dan een beeltenis van de koning of persoon bijvoorbeeld (of het kind zou toevallig het koningshuis verzamelen natuurlijk).

De basis van jeugdfilatellie ligt niet in de discipline of de filatellistische kennis. Het ligt in het ontdekken en spelen. Maak connecties tussen de *filatellie* en het dagelijks leven van een kind. Maak de connectie met de lessen uit de klas. Of laat eens iets zien van je eigen verzameling dat het kind nog niet heeft gezien. De kennismaking met een land, cultuur,... spreekt ook aan via een scherm. Laat het land van oorsprong en de bestemming zien op Google Maps in plaats van op een landkaart.

De eerste jonge jaren van het kind in de filatelie gaan over het ontdekken wat ze leuk vinden en de link maken met een filatelistische klasse en hun filatelistische interesse. Elk kind begint met een algemene ‘onderwerp’ verzameling. Je luistert naar het kind en pikt in. De rest volgt wel. Geef het tijd om te groeien.

Vergeet niet dat geen enkel kind de neiging heeft om lang stil te zitten. Wissel intensieve filatelie af met momenten van sorteren, opzoeken, pagina’s ontwerpen, afweken,... met een spel of ontspanning. Of ja, zelfs met een schermmoment... Laat het kind ervaren dat ze een hobby, vrije tijdsbesteding doen en geen kopie van school doen in het

weekend. Ook al gebruiken ze veel schoolse vaardigheden tijdens de filatelie (opletten, luisteren, concentreren, nauwkeurig werken, rekenen,...). Verwacht niet dat een kind elke week exact een uur met filatelie bezig is. Straf ze ook niet als het een keer niet lukt. Anderzijds hebben de kleinste kinderen structuur nodig. Leg regelmaat in de hobby. Naargelang de behoefte van het kind, is een begin- of einduur nodig. Of enkel een specifieke afspraak, bijvoorbeeld ‘vandaag sorteren we onze verzameling uit’. En houd je zelf aan de afspraak. Als jij als volwassene belooft om iets uit te schrijven (de ideeën en teksten die het kind aangeeft), doe dit dan ook. Maar ook niet meer dan dat. Het is hun verzameling en jij helpt, ondersteunt. Niet meer of minder.

Als volwassene denk jij dus na wat je kan doen met hen en werk je met hen naar een doel. Een doel dat zij hebben bepaald. Iets uitsorteren, afweken,... Je werkt iets af en dan is het pauze. Het is een kunst om het evenwicht tussen structuur en spel te behouden. Vandaar het ontstaan van de fysieke jeugdclubs met ervaren jeugdmonitoren.

De gouden regels in de jeugdfilatelie voor elke volwassene die een kind begeleidt:

- Het kind bepaalt het tempo.
- Het kind bepaalt het verhaal.
- Filatelie is een hobby, geen school.
- Plezier staat boven competitie. Filatelistische elementen en reglementen komen al spelend aan bod.
- Zorg voor afwisseling en beperk de intensiteit van stilzitten aan de filatelietafel.
- Integreer het dagelijks leven van het kind in de filatelie.
- Kinderen begeleiden is een kunde, vraag raad bij een jeugdleider.

© bpost

Naast de eigen verzameling die thuis wordt verzameld onder begeleiding van een volwassene, wordt een jeugdlid fysiek op de club uitgenodigd om verder te werken aan de eigen verzameling, groepsverzameling of spelletjes te spelen. Een memory met postzegels is perfect mogelijk. De jongste kinderen zijn ook in staat om een mooi eigen éénkader of zelfs meerdere kaders te vullen. De volwassene heeft maar één functie: begeleiden en eventueel helpen met hun ideeën voor teksten uitschrijven. Naargelang de leeftijd en vaardigheden zal de jeugdfilatelist het ontwerp op de computer maken. Je zou versteld staan hoeveel een kind kan opzoeken op de computer of in de bibliotheek over zijn favoriete dier, dinosaurus, sport, ... En ook wat deze al weet!

Het omgaan met de waarde van geld leren kinderen ook met filatelie. Kinderen laat je zelf nooit alleen naar materiaal zoeken of aankopen! Ofwel leg je samen een spaarpotje aan (vb kleine beloning na het afwerken van een hoofdstuk uit hun verzameling) of ze sparen ontvangen geld (verjaardag, Kerstmis,...). Laat het kind steeds zelf beslissen of ze een cadeau willen, of sparen voor een specifiek stuk! Een cadeau moet steeds leuk zijn en een kind blijft een kind. Speelgoed blijft ook belangrijk voor hen. Met Kerstmis enkel een envelop krijgen voor de postzegelverzameling wordt door kinderen niet gewaardeerd. Ervaren jeugdleiders kunnen hierbij ondersteunen, zover dit nodig is. Lidmaatschap via een club is dan ook sterk aangewezen.

Het grote verschil tussen jeugdfilatelie en volwassenfilatelie is tijd. Een kind wil tijd om te spelen, groeien en plezier te beleven. We merken dat sommige grootouders te veel hun kleinkind richting hun verzameling, hun discipline, hun interesse... begeleiden. Altijd met de beste bedoelingen en heel veel liefde, maar dit is een valkuil die een kind kan afschrikken of wegdrijven van de filatelie. Als de fundering niet bij het kind ligt, is de kans op een langdurig engagement voor de filatelie zeer klein. Anderzijds is het voor een jeugdfilatelist heel fijn dat ouders of grootouders achter hen staan. Zo houden ze het ook makkelijker vol.

(Groot)ouders zijn hierbij dus ook een spilfiguur en motivator. Een kind wil bevestiging hebben van wat ze doen. Via filatelie leren ze op een speelse manier attitudes naar werkaandacht, discipline, afspraken volgen, informatie opzoeken, informatie verwerken, samenwerken, contacten leggen om hun verzameling uit te breiden... Het is dan ook heel belangrijk de ouders mee te hebben in het verhaal. Ouders die het plezier of de meerwaarde van filatelie niet zien en enkel de kost, zullen automatisch het kind ontmoedigen om verder te blijven doen. Ga als begeleider dus steeds in overleg met de ouders.

Ervaring leerde jeugdleiders dat kinderen met leerproblemen op school, deze niet hebben tijdens het beleven van filatelie, tot grote verbazing van elke volwassene. Het verschil? De afwezigheid van druk. Promoot misschien daarom filatelie in de scholen in de omgeving. Als lees(groot)ouder zie je misschien een kind dat baat kan hebben bij filatelie.

Kinderen worden groot en de pubertijd is een moeilijke periode. Ouders en grootouders maken meer en meer plaats voor de vrienden en vriendinnen. Als de basis er is en als de interesse tijdens de kindertijd is gelegd, zullen ze spontaan hun weg wel terug vinden of de waarde erkennen. Blijf hen uitnodigen zonder te forceren. Verplicht hen niet. Ondanks de liefde en passie die je getoond hebt, zijn er geen garanties in het leven, zo ook niet bij de jeugdfilatelie. Jongvolwassenen zijn een zeldzame groep in de filatelie. Maar onderschat ze niet. Ze zijn er wel degelijk.

Niet elke lokale club heeft een actieve jeugdafdeling. Daarom is er vanuit de Turnhoutse Binkse Ruilclub een jeugdsite opgezet. <http://www.filakids.be/inleiding>. De digitale Bipoje neemt de kinderen mee in de weetjes van de filatelie. Via het lidmaatschap kunnen ze digitaal in contact komen met mede-jeugdige verzamelaars. De volwassen begeleiders thuis kunnen informatie en hulp vragen. Het lidmaatschap is een volwaardig lidmaatschap waarmee ze kunnen deelnemen aan alle tentoonstellingen. Bipoje is ook een vrijgevig figuur dat zeker hun verjaardag niet vergeet. Via Bipoje kunnen ze op hun manier veilige contacten leggen met de filatelie. Er zijn kinderen die heel blij zijn met de aandacht van de volwassene die hen thuis begeleidt. Anderen zullen hun leeftijdsgenoten missen. Bipoje laat zowel fysiek als digitaal lidmaatschap toe. Om alles te financieren wordt er een klein bijdrage van vijf euro gevraagd op jaarbasis.

Voor diegene met grotere kinderen: misschien hebben ze nu niet veel omhanden met de coronacrisis. Wie weet halen ze hun kinderverzameling onder het stof uit. Bipoje verwelkomt elk kind van 5-18 jaar oud.

Voor die grootouders die moeten vaststellen dat de passie bij de kinderen en kleinkinderen niet hetzelfde is als de hunne, of als er geen nageslacht is, overweeg om uw verzameling (of delen ervan) te doneren nu of na uw overlijden. In België zijn er verschillende jeugdclubs. Informeer zeker eens bij KLBP voor een jeugdclub in uw buurt. Kindvriendelijk materiaal zal rechtstreeks ingezet worden in de promotie van de jeugdfilatelie. Ander materiaal kan mogelijks via verkoop dienen voor het financieren van de jeugdwerking. ❖

BIPOJE 2018 © Binkse Ruilclub

Apollo 8 - 52 jaar geleden

cirkelden drie mannen voor het eerst rond de maan.

Marcel Rousseau

In 2017 was het de 60ste verjaardag van de lancering van de eerst kunstmatige satelliet rond de aarde, Spoetnik 1, en in 2019 was het de 50ste verjaardag van Apollo 11 met de eerste mannen op de maan.

Apollo 8, eind 1968, was ook een heel belangrijke gebeurtenis: drie mannen bereikten toen de maan en draaiden in een baan om onze satelliet, dat was 52 jaar geleden!

Belangrijke Russische gebeurtenissen die het begin van de verovering van de ruimte inluiden:

Spoetnik 1 (1957)

Valentina Terechkova, de eerste vrouw (1963)

Spoetnik 2 en de hond Laika, het eerste levende wezen in een baan om de aarde (1957)

Alexei Leonov, de eerste ruimtewandeling tijdens de vlucht Voskhod 2 (1965)

en anderen...

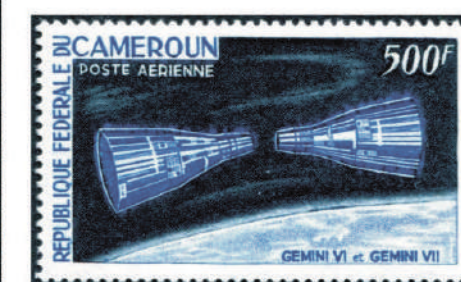
In deze periode van koude oorlog en wapenwedloop lopen de Verenigde Staten achter op de USSR; De toespraak van president JF Kennedy van 12 september 1962 is fundamenteel: "we choose to go to the Moon (we kiezen ervoor om naar de maan te gaan)", de president belooft dat een Amerikaan voor het einde van de jaren zestig een voet op de maan

zal zetten! Het Amerikaanse Mercury-programma heeft nog steeds achterstand ten opzichte van de Russische Vostoks.

Gagarine, de eerste man in de ruimte aan boord van de Vostok 1 capsule

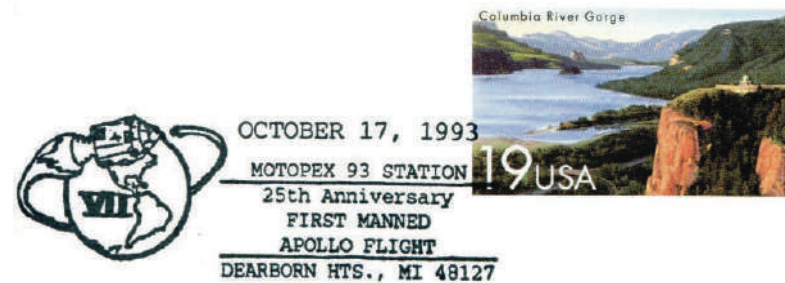
Vervolgens waren er de Gemini-missies, deze waren aantrekkelijker voor het grote publiek, met hun hoogstaande demonstraties van ruimtetuigkoppelingen (docking) in een baan om de aarde en spectaculaire ruimtewandelingen (Extra-Vehicular Activity = EVA); de NASA bereidt het Apollo-programma voor.

Helaas was de eerste bemande Apollo-missie een ramp met het verlies van alle drie de astronauten tijdens een grondrepetitie. Op 27 januari 1967 brak er brand uit in de commandomodule, de drie inzittenden verstikten voordat de hulpdiensten ze eruit konden halen, het waren Virgil Grissom, Edward White en Roger Chaffee.

Na het drama van Apollo 1 hervatte men met veel vertragingen en vrees met een bemande vlucht; zijnde Apollo 7 met astronauten Walter Schirra, Donn Eisele en Walter Cunningham, en een vlucht van bijna 11 dagen (11-10-1968 tot 22-10-1968).

De vlucht was een succes met een reeks manoeuvres en technische hoogstandjes, zoals het realiseren van een live televisie-uitzending.

Het bewees dat de Apollo-module levensvatbaar is en in staat om alle taken uit te voeren die nodig zijn om van en naar de maan te reizen ...

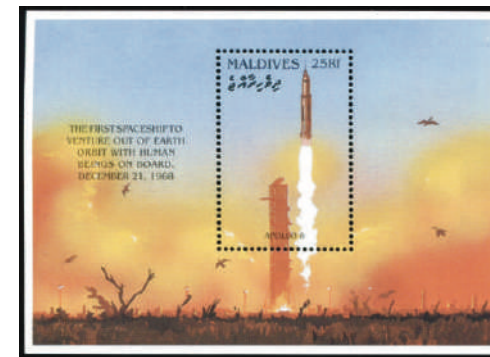
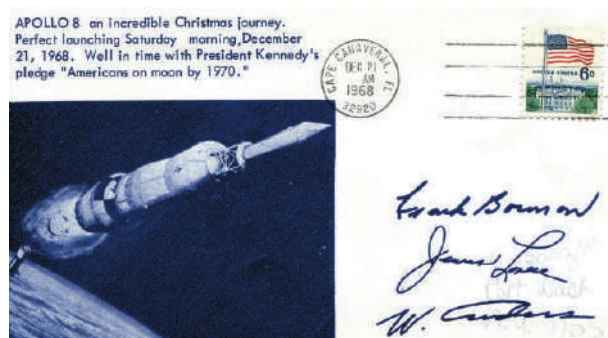
De weg ligt open voor Apollo 8.

De Apollo 8 missie stond gepland voor eind 1968, met Kerstmis ... een geschenk voor het publiek dat met een steeds groeiende interesse naar de ruimtevaart kijkt:

- verlaten van de aarde richting de maan.
- zichzelf in een baan rond de maan plaatsen (en zo de achterkant ervan zien).
- bewonderen van de aarde in zijn geheel.

Dit complete succes zal een paar maanden later echter volledig worden overschaduwde door Apollo 11, die in juli 1969 twee astronauten op de maan zal zetten.

Brief van 21-12-1968 met vertrek uit Cape Canaveral.

Op 21 december 1968 vertrok het tweede exemplaar van de gigantische Saturnus 5-raket vanaf Cape Canaveral en stuwde het bijna 29 ton zware ruimtevaartuig in een baan om de aarde.

Aan boord bevinden zich:

- Frank Borman (geboren in 1928, commandant),
- James Lovell (geboren in 1928, piloot van de commandomodule, CSM) en
- William Anders (geboren in 1933, piloot van de maanmodule, LEM).

De maanmodule (LEM), het laatste element van de "ruimtetrein", ontbreekt nog: alleen de servicemodule en de Apollo-capsule werden gebruikt. De lancering is een succes.

Aan het einde van zijn omwentelingen om de Aarde wordt de motor van de derde trap weer aangezet, en versnelt het van 7.793 m naar 10.822 m/s, en lanceert het zich zo van een baan om de Aarde naar de Maan.

Na 61 uren ontsteekt de bemanning de Apollo-motor gedurende 11 seconden om te vertragen met 0,6 m / seconde, waardoor het ruimtevaartuig zich kan voorbereiden op een baan om de maan.

Na 68 uur en 58 minuten vliegen, passeert Apollo achter de maan en verliest dus alle contact met de aarde.

Zodra Apollo van achter de maan tevoorschijn komt, hervatten de astronauten het contact met de aarde: de technici uiten hun vreugde, ze zijn opgelucht en trots op het succes van het manoeuvre!

Tijdens de tien banen van Apollo 8 rond de maan worden 700 foto's van de maan gemaakt, voornamelijk van de achterzijde en toekomstige landingszones, en 150 foto's van de aarde.

Op 25 december liet een televisie-uitzending de hele wereld toe om de astronauten te zien: ze wensten een "vrolijk kerstfeest" nadat ze elk een passage uit het boek Genesis (Bijbel) hadden gelezen.

De terugreis, die op 25 december begon, verliep zonder incidenten.

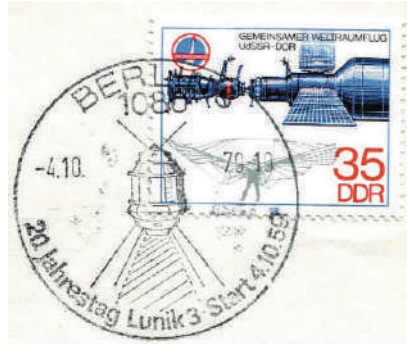
Na door de atmosfeer van de aarde te zijn gegaan en een vertraging van 6G te hebben ondergaan, landen Apollo 8 en zijn bemanning op 27 december om 15:51 uur in de Stille Oceaan.

Het vervolg van het Apollo-programma?

Apollo 9 en Apollo 10 zijn voorbereidingen in een baan om de maan voordat...de maanlanding en het verblijf op de maan door Neil Armstrong en Buzz Aldrin tijdens de historische Apollo 11-missie in juli 1969.

In de zomer van 2018 zijn er al postzegels en folders uitgegeven door verschillende postdiensten om de 50 jaar Apollo 8 te vier, hier zijn er een paar waarvan het formaat is verkleind om op deze pagina te passen.

Addenda.

Met Apollo 8 is het de eerste keer dat mensen ter plaatse de achterkant van de maan hebben ontdekt, dat deel van de maan dat steeds zijn rug draait naar de aarde, de andere zijde van dat steeds zichtbaar is vanaf de aarde.

Het was de Sovjet Lunik 3 of Luna 3-sonde die voor het eerst om de maan cirkelde en ons foto's toonde van dit nooit geziene deel van de maan. Luna 3 werd gelanceerd op 04-10-1959. ♦

Bronnen.

- Futura sciences <https://www.futura-sciences.com/>
- NASA website https://www.nasa.gov/mission_pages/apollo/missions/apollo8.html
- Wikipedia
- Kenneth Gatland, Geïllustreerde encyclopedie van de ruimtevaart
- Espace Magazine, verschillende nummers + Speciaal nummer Apollo (2007).
- Espace et Exploration, verschillende Nummers

Fiscale filatelie

Productiefout met zegel 20 centiem

Albert Weylandt

Vooraf

Totaal niet op de hoogte over de gang van zaken in de fiscale filatelie ontdekte ik een productiefout bij de druk van een zegel van 20 c. Bij de postzegels zou een dergelijk geval ophef maken. De rondvraag in mijn plaatselijke club bracht nauwelijks tot geen interesse op.

Bij de postzegeldrukkerij zijn er inpaksters van de productie voorzien die populair "de madammen met vergrootglas" genoemd worden. Zij moeten behalve het inpakken er op toezien dat de zegelvellen in orde zijn. Hoe het er aan toeging bij het drukken van de fiscale zegels is omzeggens onbekend.

Terzake

Vorig jaar, in een Antwerpse club werd een lotje fiscale zegels aangeboden. Omdat er blijkbaar een volledige reeks zegels voor aanplakbrieven bij was kreeg ik de bevestiging om toch maar te kopen. Later bij het opruimen van de rest viel mij een 20 c op die steviger aanvoelde dan normaal. Bij nader toezien was de zegel gedeeltelijk overkleefd of hersteld met een deel van een andere zegel.

Aan de tanding was geen verschuiving merkbaar.

De reden daartoe intrigeerde mij. Ik had al frankeringen gezien waarbij halve ongestempelde zegeldelen waren samengekleefd ten nadele van de posterijen. Hier zag ik het doel niet in. Na wat manipuleren kon ik het aangekleefde deel iets oplichten en zag geen zegeldruk.

Eureka, er waren twee panden papier samengekleefd met een overlapping van 1,7 cm. Daarover was dan gedrukt. Ons nu afvragen waarom die plaats niet gemarkeerd was, heeft geen zin. Normaal moesten de betreffende zegelvellen drukuitschot worden. Als kers op de taart bevond er zich nog een tweede exemplaar in het lot, de buur.

De zegels vertonen een soort van veiligheidsdruk in grijze kleur. Die onderdruk bestaat uit arabesken op verschillende plaatsen en ook de woorden CENTIMES CENTIEMEN onder de getallen 20. Voor mij onleesbaar is de tekst onder BELGIQUE-BELGIE.

Daardoor en samen met de nummering I B 514697 en 98 benaderen de zegels de beveiligingskenmerken van bankbiljetten.

Intacte zegel 1 B 514698
frontzijde

rugzijde

Afgeweekte zegel 1 B 514697

frontzijde

rugzijde

Beide zegels waren ongebruikt maar niet meer postfris. Gedeeltelijk was er nog originele gom voorhanden.

Afhangend van de drukplaat, 10 x 5 of 10 x 10 zegels, schat ik dat er 10 zegels op dezelfde horizontale rij zich in deze toestand bevonden. De ontbrekende kunnen nog bestaan al dan niet gebruikt.

Het filatelistisch verhaal

Het verhaal van onderhavige zegels, die tot het jaar 2018 onder de radar zijn gebleven, kan enkel steunen op conclusies uit logische gissingen. Het wie, wat, waar en wanneer zal nooit volledig aan het licht komen. Dat verhaal zou moeten aantonen dat de verwerving van die variant op de gebruikelijke manier heeft plaatsgevonden en moet aldus de echtheid van de zegel ondersteunen. Veldelen die onvreemd werden uit het drukuitschot of proefdrukken uit archieven kunnen hun verhaal niet vertellen.

De postzegel nr. 182A, de "omgekeerde Dendermonde", zijn verhaal is bekend. Zelfs in de catalogus staat dat op 13 augustus 1920 de loketbediende te Gent de laatste exemplaren heeft verkocht. Dat is dan ook een uitzondering. In het jaar 1997 kwam een vloedgolf van moderne rariteiten op de markt die allemaal in de catalogus zijn geraakt maar die geen verhaal hadden.

Om terug te komen op de twee zegels, als ze uit het drukuitschot gehaald waren door kenners van de materie dan hadden ze wel carrière gemaakt in de postzegelwereld. Nu zijn ze misschien in handen gevallen van een factureerder die twijfelde of hij die verknoeide zegels wel zou gebruiken. Ook later werden ze gemeden om dan terecht te komen in een rommelotje. ❖

Adressenlijst

Alle adreswijzigingen dienen te worden toegezonden aan de adressenbeheerder, bij voorkeur per mail aan: e.vanvaeck@klbp.be

Tombola 2020

Bent u in het bezit van een van de volgende winnende kaarten, stuur ze dan op om uw prijs in ontvangst te nemen. Vergeet niet op de achterzijde uw naam en uw bankrekeningnummer te vermelden om het bedrag van 25 € te kunnen ontvangen. De winnende kaartnummers zijn: **1672 – 3959 - 4803 - 7728**

In Memoriam

Met veel emotie en diep respect vernamen we op 21 november 2020 het overlijden van Hubert Havrenne, hij werd 90 jaar.

Journalist-verslaggever, oprichter van een persbureau, Ridder in de Orde van Leopold II en Ridder in de Kroonorde, houder van talrijke filatelistische onderscheidingen, heeft hij vanaf januari 2006 actief deelgenomen aan de ontwikkeling van de eerste "Belgaphil". Hij was auteur van een column met de titel "Le coin du nosineur". Ondanks zijn betrokkenheid bij de Koninklijke Landsbond van de Belgische Postzegelverenigingen, was hij vooral 25 jaar lang voorzitter van de Koninklijke Filatelistische Club van Waver.

Hij bleef erg getroffen door het overlijden van zijn filatelistische vriend Marcel Van der Mullen met wie hij zijn momenten van ontspanning deelde in Mollans-sur-Ouvèze in de Drôme. Vanwege verschillende gezondheidsproblemen stopte hij geleidelijk met zijn activiteiten terwijl hij de ontwikkeling van zijn passie 'Filatelie' nauwlettend in de gaten hield. Bedankt Hubert, rust zacht.

Agenda, Info en Mededelingen

De **Association Philatélique d'Estaimpuis** zal op **23 Januari 2021** de regionale competitieve tentoonstelling Henegouwen-Namen **ESTAIMPHILA 2021** en de niet-competitieve tentoonstelling **PHILATEMA 2021** in samenwerking met de Entente Philatélique du Hainaut Occidental organiseren.

Plaats : Sporthal, Rue Moulin Masure 9, 7730 Estaimpuis van 9 tot 17 u.

Voorverkoop van nieuwe postzegels : Geometrie in de natuur: de cirkel, Roger Raveel 100, Straffe Stripsdames, de koekoek. Beurs.

Inlichtingen : Bernard Péters, Rue des Combattants 82, 7730 Néchin. 069.35.10.53. bernardpeters@scarlet.be.

CE PHILA organise sa **XXVIIIe Grande bourse toutes collections** (2021).

Date : **18 avril 2021**. Exposition de propagande.

Lieu : Hall Omnisports de Sambreville - 5060 Auvélais

Renseignements: Bernard Chapelle, tél. 0497 84 01 33.

De **Attenhovense Postzegelkring** organiseert op **5 april 2021** van 9 tot 16 uur, zijn **23e Internationale Postzegelbeurs** EMI - Site Domein 't Park, Koningin Astrislaan in Landen, met medewerking van S.P.A.B.: Postzegels André Buzin Studiegroep - A.B.C.P.: André Buzin Cercle Philatélique - Tekenaar illustrator Marijke Meersman met nieuwe uitgifte. Toegang is GRATIS - Kleine restauratie aanwezig en uitgebreid ontbijt is op voorhand te bestellen voor €10,00.

Info: P. Dekeyzer, tel. 0475 61 61 19 - email: patrick.dekeyzer@telenet.be

De **Koninklijke Philatelic Club Cosmos** vzw organiseert zijn **10de nationale ruilbeurs** met tentoonstelling en verzamelingen van eigen leden op zaterdag **27 februari 2021** van 09h00 tot 15h00 in het Centrum Oosterveld - grote zaal Meyer, Groenenborgerlaan 216 in 2610 Wilrijk (links naast de Pius X kerk). Inkom gratis en parkeermogelijkheden in de buurt info: voorzitter W. De Block, tel: 0473 61 09 75 - secretaris C. Willems tel: 0472 46 57 31

De **Postzegelclub K.F.V. De Leie-Philatelic Club** organiseert een **Regionale tentoonstelling West- en Oost-Vlaanderen** op **13 & 14 maart 2021** van 10 tot 17 uur in OC "Lange Munte", Beeklaan 81 te 8500 Kortrijk. Voorverkoop bpost (13/3): "Cirkel in de natuur", "Neen tegen pesten", "Kwallen", "Micro-organismen". Informatie bij "secretariaat" Daniel Desloovere via desloovere.daniel@skynet.be

COLOFON

Voorzitter

Ivan Van Damme
Vijverstraat 19
B-9881 Bellem
v.vandammeivan@outlook.com

Secretaris

Rudy De Vos
Naamsesteenweg 382 bus 31
B-3001 Heverlee
rudy.devos2@telenet.be

Penningmeester

Robert Duhamel
Avenue des Erables 14

B-1420 Braine-L'alleud
robert.duhamel10@yahoo.fr
n° de compte "Fédération"
BIC: GEBABEBB
IBAN: BE19 2100 5839 0012

Hoofdredacteur

Johann Vandenhoute
vandenhoute.johann@skynet.be
Balkweg 40, 1981 Hofstade

Redactieleden

Michel Fivez, Jozef Ghys,
Mieke Goris, Michel Meuwis,
Bernard Péters, Charlotte Soreil,
Ivan Van Damme, Filip Van der Haegen

Vertalers

Luc Fautré, Constant Kockelbergh,
Jean Marquebreuck, Bernard Péters,
Alain Pierret

Oplage

8500 exemplaren

Prijs

GRATIS voor de leden van de K.L.B.P.
€ 15,00/jaarabonnement

Volgend nummer

Belgaphil nr. 62 verschijnt op
15 april 2021.

Om onder de beste voorwaarden gepubliceerd te worden, dienen uw teksten en mededelingen uiterlijk op **1 februari 2021** toe te komen op de redactie: Redactie Belgaphil, p/a Johann Vandenhoute, Balkweg 40, 1981 Hofstade of per email vandenhoute.johann@skynet.be en Michel Fivez: michel.fivez@telenet.be

Verantwoordelijkheid

Ieder auteur blijft steeds verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.
URL: www.klbp.be

Antwerpen 1920 VIIe Olympiade

Meervoudige medaillewinnaars

Le Comi-T: Antverpiade 2020

Prentbriefkaarten van
 Dhr. Eddy Demey

Zoals reeds geweten, werd tijdens de VIIe Olympiade voor het eerst de Olympische eed afgelegd. De Belgische schermer, zwemmer en waterpoloër Victor Boin kreeg deze eer. Boin wordt meestal genoemd in verband met deze noviteit, maar hij was ook één van de weinige olympische atleten die medailles wonnen in meerdere sportdisciplines. Hij heeft aan drie Spelen meegedaan. Hij begon in 1908 met zwemmen en waterpolo, waarbij hij zilver won. In 1912 schakelde hij over op schermen en waterpolo, wat hem een bronzen medaille opleverde. In 1920 deed hij alleen mee aan schermen en voegde een zilveren medaille toe aan zijn verzameling op het onderdeel 'degen voor teams'.

Bij het hardlopen liet nieuwkomer **Paavo Nurmi** zich niet afstoppen door de onophoudelijke regen. Naar het voorbeeld van zijn Finse landgenoot Hannes Kolehmainen in 1912, begon Nurmi aan de opbouw van een olympische erelijst die 3 Spelen omvatte. Hij verzamelde in totaal twaalf medailles. Het begon allemaal met de 5000 meter in Antwerpen, waar hij 4,4 seconden achter de Fransman Joseph Guillemot finishte en het zilver won. Hij zou naar huis gaan met drie gouden medailles: op de 10.000 meter, de individuele crosscountry (8 kilometer) en de crosscountry voor landenteams (Finland).

Een zekere **Albert Hill**, een 31-jarige spoorwegbeveiligers uit Engeland, behaalde goud op de 800 en 1500 meter en zilver op de 3000 meter estafette. Hills dubbelslag was een opzienbarende prestatie die 44 jaar lang niet meer herhaald zou worden tijdens de Olympische Spelen, totdat Peter Snell uit Nieuw-Zeeland in Tokyo (1964) dezelfde indrukwekkende combinatie wist te realiseren.

De populaire Franse tennisster **Suzanne Lenglen** maakte korte metten met haar tegenstandsters in het dames enkelspel en verloor op weg naar goud slechts vier games. Lenglen won ook een gouden medaille samen met de olympische tennisserveteraan Max Décugis in het gemengd dubbel en een bronzen medaille met Elisabeth d'Ayen in het dames dubbel.

Andere opmerkelijke meervoudige medaillewinnaars waren de Amerikaanse schutters **Willis Lee**, met vijf maal goud, één maal zilver en één maal brons en **Lloyd Spooner** met vier maal goud, één maal zilver en twee maal brons. De Italiaan **Nedo Nadi** won vijf maal goud met zijn sterke optreden bij het schermen en de Amerikaanse zwimmers **Norman Ross** en **Ethelda Bleibtrey**, een polioslachtoffer dat al haar finales won in een wereldrecordtijd, wonnen elk drie gouden medailles.

Ter afronding, tweevoudig goudenmedaillewinnaar **Duke Kahanamoku** moest opnieuw het water in om goud te winnen op de 100 meter vrije slag omdat een protest ertoe geleid had dat de race moest worden overgezwommen. De Hawaïiaan van koninklijke bloede toonde zijn uitzonderlijke zwemkwaliteiten voor het eerst toen hij in 1911 op open zee het wereldrecord op de 100 yards verbeterde. Zijn succes was deels toe te schrijven aan zijn gebruik van een "propellerslag" die hij had ontwikkeld op zijn surfboard. Later ging hij op tournee door Australië en de Verenigde Staten om de nationale sport van zijn eiland te promoten.

Het Comi-T / www.antverpiade2020.be ❖

De 'RELAIS' stempels van het Groot Hertogdom Luxemburg

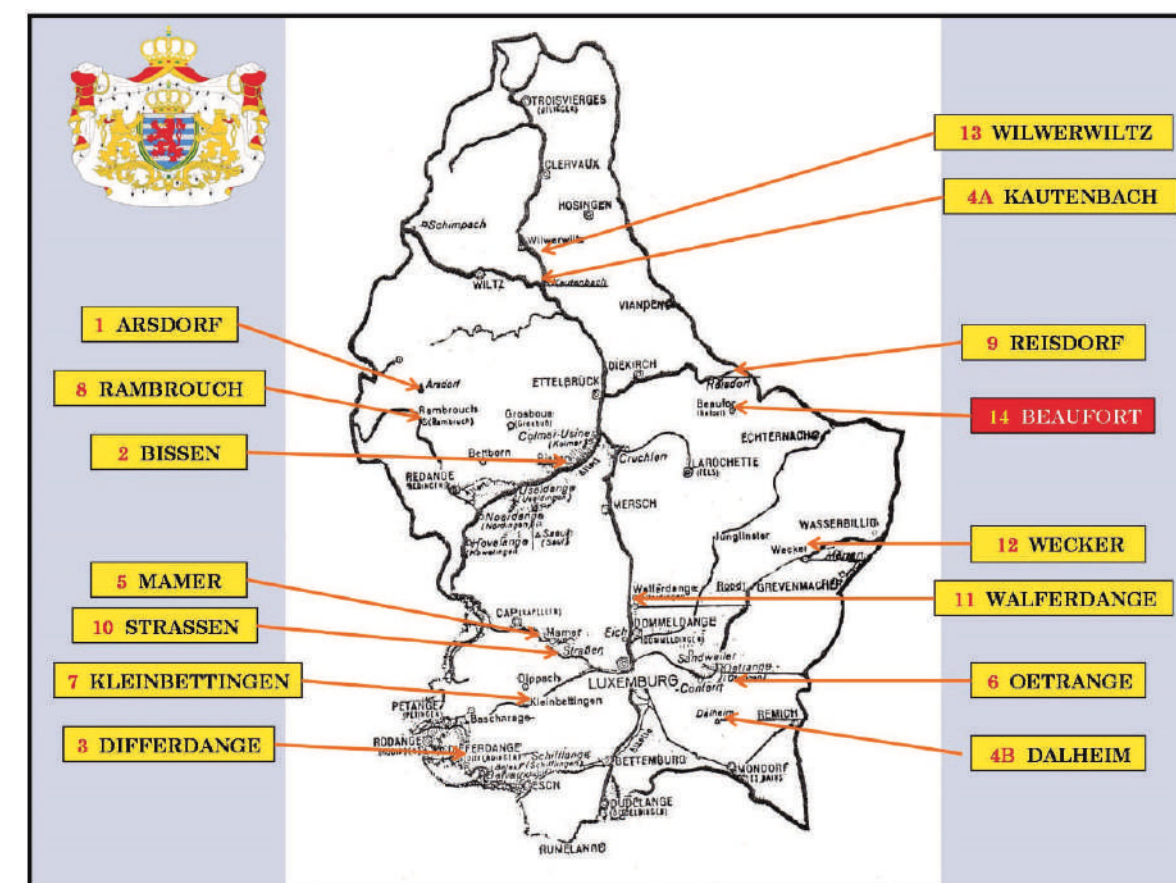
Hubert De Belder: Provinciaal commissaris postgeschiedenis & nationaal commissaris prentbriefkaarten

De Relais stempels van België zijn een zeer bekend en een zeer geliefd verzamelgebied. De Relais stempels van Luxemburg zijn echter eerder een onbekend verzamelgebied, slechts gekend door enkele specialisten. In tegenstelling tot België, waar er werkelijk een overvloed bestaat aan verscheidenheid en aantal Relais stempels, is het aantal Relais stempels van Luxemburg beperkt tot 14 en zijn ze als dusdanig zeker niet gemakkelijk te vinden. Het gebruik van deze stempels situeert zich in de periode van midden de jaren 70 tot het einde der jaren 90 van de 19de eeuw.

Van de Luxemburgse Posthelfstellen, die allen met een ontwaardingsstempel voorzien waren, hadden de meesten van begin aan een normale ORTSSSTEMPEL. 14 Posthelfstellen (Relais) hadden een bijzondere dubbelcirkelstempel, Ø 25,5mm/15mm, zonder naam van de gemeente, maar met de vermelding "POSTES * RELAIS N° *" en vervolgens genummerd van 1 tot 14.

Geografische ligging van de "RELAIS" kantoren

Overzicht en data van de kantoren

RELAIS	PLAATS	KANTOOR	UITERSTE GEZIENE DATA
1	ARSDORF	Relais: 19.6.1880 tot 20.2.1891 + service des colis: 04.7.1880	7.9.1883
2	BISEN	Relais: 01.8.1880 tot 31.7.1895 + agence aux colis: 22.7.1880	1.4.1891
3	DIFFERDANGE DIFFERDINGEN	Relais: 4.4.1878 tot 31.7.1884	27.11.1882 3.8.1883
4A	KAUTENBACH	Relais: 1.1.1876 tot 31.3.1883	
4B	DALHEIM	Relais: 1.4.1883 Agence aux colis: 4.2.1891	22.3.1884
5	MAMER	Relais: 1.7.1879 tot 31.1.1898	24.2.1882 19.5.1891
6	OETRANGE ÖTRINGEN	Relais: 1.9.1866 tot 31.1.1893 Agence aux colis (station): 1.7.1873	17.10.1888
7	BETTINGEN KLEINBETTINGEN	Relais: 1.5.1877 tot 1.4.1885	13.10.1882 28.5.1884
8	RAMBROUCH	Relais: 19.6.1880 tot 1.3.1891 + service des colis: 19.7.1880	9.6.1882 26.4.1888
9	REISDORF	Relais: 1.2.1879 tot ... Agence aux colis (station): 22.7.1880	6.11.1881 3.7.1891
10	STRASSEN	Relais: 20.2.1878 tot 10.2.1893 Agence aux colis (station): 1.1.1881	10.6.1882
11	WALFERDANGE WALFERDINGEN	Relais: 6.4.1876 tot 1.4.1901	14.9.1882 24.7.1890
12	WECKER	Relais: 1.10.1879 tot 1.4.1884	12.10.1881 30.1.1882
13	WILWERWILTZ	Relais: 23.3.1867 tot 1.1.1902	10.12.1882 23.9.1885
14	BEAUFORT BEFORT	Relais: 1.6.1889 tot 1.8.1891	1.6.1889

Bijzonderheden

“POSTES * RELAIS N° 4 **” is de enige stempel welke achtereenvolgens aan twee gemeenten werd toegekend : eerst aan Kautenbach in 1876 en vervolgens in 1883 aan Dalheim.

En dan is er nog de fameuze “POSTES * RELAIS N° 14 **”
Tot voor kort kon men in de (schaarse) literatuur betreffende deze Relais stempels altijd lezen dat er slechts 13 van deze stempels gebruikt werden, zoals het postvoorschrift Nr. 2906 Artikel 7 van 9 augustus 1881 trouwens bevestigde.

POST – INSTRUCTIONS

N° 115

9 August 1881

N° 2906Postanstalten

Art. 7. - ...werden den Briefträger-Anstalten (Relais), welche bis heute Datum- oder Siegestempel nicht besitzen, diese Dienstutensilien ebenfalls zur Verfügung gestellt.

Die neuen Datumstempel tragen nicht den Namen des betreffenden Relais, sondern bloß eine Ordnungsnummer und zwar in der nachstehende Reihenfolge :

ARSDORF, No 1, BISEN, No 2, DIFFERDINGEN No 3, KAUTENBACH No 4, MAMER No 5, OETRINGEN No 6, KLEIN-BETTINGEN No 7, RAMBROUCH No 8, REISDORF No 9, STRASSEN No 10, WALFERDINGEN No 11, WECKER No 12 en WILWERWILTZ No 13.

Die Stempel der übrigen Relais – Anstalten werden auch ferner beibehalten. Die neuen Siegelstempel sind mit Ortsnamen und Posthorn versehen.

Gedurende de periode van 1881 tot 1889 werd de briefwisseling van Beaufort (BEFORT) via de Relais N° 9 van Reisdorf verstuurd. Op 01.06.1889 ontving Beaufort dan zelf een Relais stempel met het nummer 14, welke in werking is gebleven tot 1891.

Het is slechts 78 jaar later, in 1967, dat men deze stempel ontdekt heeft!!!!

De Heer Pesch was de gelukkige ontdekker, zodat men wel kan zeggen dat deze “POSTES * RELAIS N° 14 **” tot de grote stempelzeldzaamheden van het Groot Hertogdom Luxemburg behoort.

Voorbeelden

POSTES RELAIS N° 2: BISEN

Postwaardestuk van «ANVERS 18 OCTO 1888 naar ‘POSTES* RELAIS N°2 * /19.10.88» te BISEN.

Boeken, tijdschriften en/of filatelistische publicaties

Piet Van San: Nationaal commissaris literatuur

In samenspraak met de redactie van Belgaphil starten we met een rubriek 'Boeken, tijdschriften en of, filatelistische publicaties'. Wil je in de toekomst één of andere publicatie onder de aandacht brengen? Dan mag je steeds contact opnemen met Piet Van San, commissaris Literatuur piet.van.san@telenet.be.

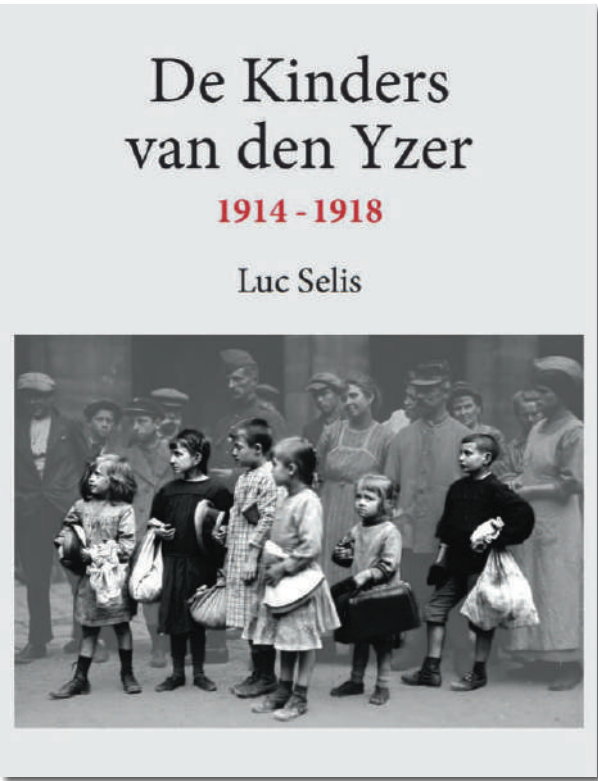
We kozen om te starten met een fantastisch boek dat onmiddellijk onze harten veroverde.

Wie weet nog dat gedurende de Groote Oorlog (1914-18) tienduizenden Belgische schoolkinderen verplicht geëvacueerd werden naar Frankrijk, Nederland en Zwitserland, om daar in noodopvang onderdak en onderwijs te krijgen? Deze kinderen kwamen vooral uit de dorpen achter de IJzer (het onbezette gedeelte van België). Luc Selis bracht de geschiedenis van deze kinderen, hun onderwijzend personeel en de organiserende overheden in beeld met hun briefwisseling van en naar het thuisfront in 'De Kinders van den Yzer'.

Velen onder ons zullen ook een stukje familiegeschiedenis herkennen in dit boek, dat best onder de kerstboom mag liggen of meer dan een leuk nieuwjaarscadeau is.

Het is een fantastisch boek: leesbaar, toegankelijk, encyclopedisch ook. Het bevat 500 bladzijden en meer dan duizend illustraties in een prachtig 30 op 24 cm formaat, ingebonden in luxe uitvoering. Het werd uitgegeven in een eenmalige, beperkte oplage en is beschikbaar bij Luc SELIS (luc.selis@telenet.be).

De kostprijs bedraagt €50 + verzendingskosten €10, op rekeningnummer BE39 6451 3487 6919 van de auteur. ❖

Kaft van het boek, Kinders van de Yser.

Postkaart in bijzonder portvrijdom uit de schoolkolonie van Orly Grignon, via de post in Veurne op 9 april 1917 naar Panne met aankomst dezelfde dag. Herkomststempel van Service de la Colonie Scolaire Belges de Bayonne.

Postkaart in bijzonder portvrijdom uit de schoolkolonie van Bayonne Basses Pyrenees, via de arrondissementscommissaris van Veurne - Diksmuide, de heer Steyaert en de post in Veurne op 1 december 1915 naar Leysse met aankomst op 2 december 1915.

Medailles 2019

Jan Vanbaelen ▲

Medaille nationale verdienste 2019:
Roland De Swaef

Medaille provinciale verdienste 2019:

- Antwerpen: **Robert (Bob) Dewaide**
- Brabant: **Yves Pauwels (foto)**
- Hainaut: **Claude Traban**
- Limburg: **Jan Vanbaelen (foto)**
- Luxembourg: **Kurt Lambrecht**
- Namur: **Jean-Pierre Malmedy**
- Liège: **Yvette Pirard (foto)**
- Oost-Vlaanderen: **Alexander Goeminne**
- West-Vlaanderen: **Davy Deprez**

De prijs literatuur Paul de Smeth 2019:
Lucien Van Hecke

▼ Yvette Pirard

▼ Yves Pauwels

Abonneer nu op Thematische Postzegels!

voorbeelden uitgaven van 2020

Geentijd om naar het postkantoor te gaan? Met een abonnement ontvangt u alles gewoon thuis en mist u niets in uw collectie. U betaalt gewoon per set, de verzending is gratis. Thematische Postzegels zijn officiële uitgaven van bpost waarvan de thema's, de datums en de frequentie niet op voorhand gepland worden. Deze sets van 10 postzegels hebben altijd leuke en originele onderwerpen en mooie afbeeldingen. U ontvangt een extra geschenkje op het einde van het jaar.

Schrijf u nu in !

Surf naar www.bpost.be/Filatolie
en klik op "Abonnementen".
Contacteer het Contact Center
voor inschrijvingen en/of vragen:
Tel: +32 2 278 50 70,
E-mail: philately@bpost.be

25/01/2021

De Jaarmap 2020

Geef toe, 2020 gaan we niet snel vergeten! Laten we er ook mooie herinneringen aan overhouden, en dan kan de Jaarmap 2020 uw gids zijn. Uw eigen collectie vervullen, een beginnende verzamelaar een duwtje in de rug geven, of op zoek naar een uniek geschenk? Daar is de Jaarmap ideaal voor. Deze bevat alle gelimiteerde en permanente uitgaven van het jaar in een aantrekkelijke map. Handig! Daar zegt niemand nee tegen!

Koop nu online op eshop.bpost.be
of in de Filaboetiek te Brussel.

